

1. DOJŚĆ (487) *vb pf*

dojść (124), **dojć** (110), **dość** (33), *dojść a. dość* (14), *dojść a. dojć a. dość* (206); *dojść KromRozm II, Leop* (13), *GórnDworz* (21), *BielSpr* (3), *BudNT* (5), *SkarŻyw* (17), *NiemObr, GórnRozm* (10), *ReszPrz* (3), *KochCzJan* (2), *OrzJan* (10), *KolakSzczęśl, CiekPotr* (7), *PaxLiz* (5); *dojć PatKaz I* (2), *BielŻyw* (4), *KłosAlg, GliczKsiąż* (5), *LubPs, GroicPorz* (17), *RejZwierz* (3), *BibRadz* (16), *BielKron* (15), *Prot, SienLek* (13), *GrzepGeom* (2), *RejPos* (18), *BiałKat* (1), *BudBib* (8); *dość LibLeg* (12), *MurzNT, SkarJedn* (3), *Oczko* (8), *ReszList* (2), *PaprUp* (3); *dojść; dojć : dość Diar* (7 : - : 1), *Mącz* (13 : - : 1), *WujNT* (2 : - : 1), *SarnStat* (3 : 3 : 2).

W formach inf i fut o pochylone, w pozostałych formach o jasne. W temacie praet m sg oraz part praet e jasne.

inf *dójść* (46), *dójć* (37), *dóść* (12); *dójść KromRozm II, Leop, GórnDworz* (7), *BielSpr, BudNT, SkarŻyw* (3), *NiemObr, GórnRozm* (3), *ReszPrz, KochCzJan, OrzJan* (2), *KolakSzczęśl, CiekPotr* (3), *PaxLiz; dójć PatKaz I, BielŻyw, KłosAlg, GliczKsiąż, LubPs, GroicPorz* (10), *RejZwierz, BibRadz* (5), *BielKron, Prot, SienLek* (4), *GrzepGeom, RejPos* (4), *BiałKat, BudBib; dóść LibLeg, MurzNT, SkarJedn, Oczko, ReszList, PaprUp; dójść : dójć : dóść Diar* (1 : - : 1), *Mącz* (13 : - : 1), *WujNT* (2 : - : 1); *SarnStat* (3 : 3 : 2). *♦ fut 1 sg dójdę* (7). *♦ 2 sg dójdziesz* (17). *♦ 3 sg dójdzie* (74). *♦ 1 pl dójdziemy* (5), *dójdziem* (3); *-emy OrzQuin* (2), *CzechEp, OrzJan, -em BielKron, WisznTr, -emy : -em ArtKanc* (1:1); *~ -em(y)* (3), *-(e)m(y)* (5). *♦ 2 pl dójdziecie* (2). *♦ 3 pl dójdą* (16). *♦ du 1 dójdziewa* (2); *-ewa WyprPl A4; -(e)wa PaxLiz E3v. ♦ praet 1 sg m doszedłem, -m doszedł* (12), *-ech doszedł* (1) *PaxLiz. f doszłam, -m doszła(a)* (2). *♦ 2 sg m doszedłeś, -eś, -ś doszedł* (4). *f doszłaś* (2). *♦ 3 sg m doszedł* (52), *doszedł jest* (1) *BartBydg. f doszła* (23). *n doszło* (26). *♦ 1 pl doszliśmy, -esmy, -smy doszli* (6), *-chmy doszli* (2) *BibRadz, -my doszli* (1) *LibLeg. 3 pl m pers doszli* (15). *subst doszły* (13). *♦ plusq 3 sg m doszedł był* (1) *RejAp, był doszedł* (1) *Leop. f była doszła* (1). *♦ 3 pl m pers byli doszli* (2). *subst były doszły* (1). *♦ con 1 sg m -bych doszedł* (4), *bym doszedł* (1). *f bych doszła* (1). *♦ 3 sg m by doszedł, doszedłby* (24). *f by doszła* (12). *n by doszło, doszłoby* (14). *♦ 1 pl doszlibysmy, bysmy doszli* (4), *bychmy doszli* (3) *RejWiz, RejPos* (2). *♦ 2 pl byście doszli* (1). *♦ 3 pl m pers by doszli* (2). *subst by doszły* (20). *♦ con praet 2 sg byś był doszedł* (1). *♦ 3 sg m by był doszedł* (1). *f by doszła była* (1). *♦ part praet act doszedzszy* (9), *doszedwszy SkarŻyw* (2). *♦ impers doszto* (2) *ModrzBaz 141v, KochWr 33.*

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Zbliżyć się, dotrzeć, osiągnąć, trafić do miejsca lub punktu w przestrzeni; convenire, devenire, pervenire Mącz, Cn; iter continuare Mącz; prodere Cn; appropriare, venire Vulg* (152) : *FalZioł V 102; Gdy čás ku zawodu przyźedł/ wżytcy sobie konie pochromili y nie doźzli/ iedno on śam ku śłupu napierwey przyiechał/ á śtąd krolem wybran. BielKron 341v; wley to w gárnek polewany/ [...] zálzpuntuy dobrze áby tám wodá niemogła doydź SienLek 56, 179; GrzepGeom O2; HistRzym 129; RejPos 214; RejZwierz 251; ReszList 173; á iedno tén kray [im] vźedł/ gdzie Rzymianin przed wielkiem gorácem/ ábo zbytniem/ źimnem doyść nie mogł. GórnRozm L4v; ActReg 132; Sprawmy tu co możemy/ potym tám dójdziewá. WyprPl A4; A my/ pierwey niżli doydzie [appropriet]/*

gotowifmy go zábić. *WujNT Act* 23/15; A nimby woýfko dołzło, tymby fie fámo znędziło, y ónby kray znędziło ciągnąc *SarnStat* 135; *PaxLiz* E3; *PudłDydo* B4.

dojść czego (14), *kogo* (4): *LibLeg* 10/62; Dołfedl potym pán Iezus palátzu onego kfiążęcia/ a panna iuż byla vmarla *OpecŻyw* 45; Vrina ma być zachowana aby iey wiatr niedołzedł *FalZioł* V 1c; około olmeý godziny ná dzień dołzli iednego zamku kthori był w połrod oney rzeki zbudowan *HistAl* H5; Kiedy iuż [mgły] wzgorę doýdą powietrza źimnego/ To fie iuż tám odmienia záwždy nacž dziwnego. *RejWiz* 150v; *Leop* *B2; *BibRadz Luc* 8/19; *BielKron* 204; *SienLek* 159; *RejPos* 36v; *BudBib* 1.*Mach* 15/4; á niechay fię [nikt] tego niedopuźczá/ áby gdy dom bliźnego iákoby gorzeć poczyna/ on w proznowániu leniał: by záś iefliby fie wielki ogień záwźiął domu twego ogień niedołzedł [ignis perveniat]. *ModrzBaz* 67; *PaxLiz* C4v; *KlonFlis* C3v. Cf *Zwroty*.

dojść do kogo (7): *RejRozpr* D4v; Będźiefz tedy wolen od poprzyfiężenia mego/ iefliž doýdźiefz do rodźiny moiey *BibRadz Gen* 24/41; *Mącz* 481d; iefzcze niżli dołzli do kápłanow/ zá wiárą fwoią/ iuż byli oczýfcieni. *RejPos* 216, 214v; *ModrzBaz* 141v; Iefliby to nie było pożyteczniey, ábym Ia dołzedł do Pángrażczá, y rołpowiedział mu Iáko fię rzecz ma. *CiekPotr* 58.

dojść do czego [w tym: *do czego czemu* (1)] (18): w puć [!] tego foku w nos á na wznak fię połož yž doýdzie tam daleko do źitek ktore pochodzą od mozgu *FalZioł* I 13d; *RejKup* r3; *BibRadz Num* 34/4; *BielKron* 436v; Devenire domum, Doýść do domu. *Mącz* 482b, 473a, 482b [2 r.]; *RejAp* 87; Iefli puścifz [zapaloną bawelnę] ku gorze/ przeciw wiátru poydzie. Záпали tym na dáchu/ gdzie do miáltá doýdzie. *BielSat* N3 [idem *BielSjem* 39]; *BielSpr* 38v; *Strum* K2v; *SkarŻyw* 311, 454, 589; *BielSjem* 39, Cf *Zwrot*.

dojść czemu (2): [ranę konia] fmołą álbo rołtopioną śiárką záléy/ áby mu wodá doýdž niemogła *SienLek* 178; *BielSpr* 38v.

dojść czym (3): Aby czopek w tę kulę/ áž do prochu wetknął/ [...] Bo tą džiurą wyiáwfy czopek ogień doýdzie *BielSat* N2v [idem *BielSjem* 38]; *BielSpr* 73v; *BielSjem* 38.

dojść czym [= jak] (1): Stollę záfypác dobrze źiemią zá fobą przetknáwfy iá dęthem i drzewcy álbo rurámi dlugiem i/ przes ktore tám Ogień ma doýść rołpaloná kulá *BielSpr* 65.

Ze zdaniem okolicznikowym miejsca [w tym: z zapowiednikiem tam (2); gdzie (5)] (5): Iefližeć zimnicę przemogę, doýdęć tam gdzie m vmyflił *BielŻyw* 77; Sine me pervenire quo volo, Dopuść mi dóść gdzie chcę *Mącz* 483b; *GórnRozm* K3v; *WujNT Ioann* 7/34, 36.

W charakterystycznych połączeniach: *dojść tam* (9), *wszędzie*; *do domu* (4), *(do) miasta* (3).

Zwroty: peryfr. »dojść białej głowy« (1): Convenire de re Venerea, Doýść białej głowy *Mącz* 48lc.

»dojść lica [= rzeczowego dowodu winy]« (2): *KlonFlis* F3v; Lecž gdy doýdą licá/ Pewnie iuż tam w roboćie bywa fzubienicá. *KlonWor* 19.

»do rąk, ręku dojść« [szyk zmienny] (2 : 1): nierad bych by ten list miał gdzie zabłędzić mniemam iednak ze doszedł do rąk wm *ActReg* 100; *KochCzJan* A5; *SarnStat* 417.

»piechotą dojść« (1): Pedestri transitu iter malim continuare, Wolałbych yuż piechotą doić. *Mącz* 294a.

W przen (12) :

dojść czego (3), *kogo* (1): yelly brzegu zbauyeny uyczynego doycz chcemy bozey matky maryey fthworzenye a począczye chwalmy *PatKaz I 3*; Niech twéy pomocy/ pánie/ Swiáto prawdziwé wftanie/ Zá którými ia póyde/ y twych wyfokich dóyde Pálaców: gdzie miefzkánié/ Gdzie ty mařz przebywánié. *KochPs 64*; *GrabowSet B4v*; Atoć to ieřt oná gwiazdá/ ktorej ziemkich grzechow wilgotności nigdy nie dořzły. *LatHar 477*.

dojść do czego (5), *do kogo* (2) [*w tym: do kogo czym* (1)]: *WróbŻořtGlab Av*; *RejWiz 118v*; Zemdleie od głodu moc ie^{go}/ á łaknienie doydzie do kořci iego [*inedia invadet costas ittius*]. *Leop Iob 18/12*; [*sprzeciwniki nasze*] fie ná řádzili [!] ná nas tu ná they drodze/ áby nas z niey mogli zwieřć/ iżbychmy nie dořzli do Pána řwoiego tym gořcińcem á tą drogą/ nam vkazaną od niego. *RejPos 178, 2v*; A rob nigdy nieprzeřtáiąc/ áby fie budowanie zbáwienia twego záwřdy podnořlo/ á do niebá dořzlo. *SkarŻyw 32*; *SkarKaz 162b*.

dojść czym (2): á przeto niemogąc wyćirpieć they odwłoki/ gdzie ciátem niemogła/ tám duřą doyřć chciała *GórnDworz Y8v*; *RejPos 178*.

Ze zdaniem okolicznikowym miejsca [tam; gdzie] (1): *GórnDworz Y8v*. Cf *dojść czym*.

Szereg: »dojść i dořęgnąć« (1): Więc nieczyřtořć moiá/ iák bez zmázy/ ćiebie Doydzie z chwałą řwoią/ y dořęze w niebie? *GrabowSet B4v*.

Przen: Dopařć [kogo, czego] (10) : *ZapWar 1584 nr 2668*; *RejKup g5v, cc5v*; Iac ićcie ná tę gorę wnidź nie mogę/ żeby mię zginienie to doydz nie miálo/ ábych nie vmárl. *BibRadz Gen 19/19*; Doydzieć nas y on Anyoř czo pobil wořko Sennácherybá řrogiego. *RejZwierc 206v*; Wyřpy Morfkie nie vřzły tákże mocy iego/ A ten niezczefny pořar dořzedł nie iednego. Srogi bicř Boży Wřzem práwie groři. *MycPrz I B*; GOřciu/ fiádz pod mym liřciem/ á odpoczni řobie/ Niedóydzie ćię tu słońce/ przyřekam ia tobie *KochFr 43*; Wřzyřcy ludzie przedeń poydą/ wiele ich tám řtráchow doyđą/ k Sądu fie grořnemu gotuiąc/ funnnienie řwe przyřawuiąc. *ArtKanc T*; *KochWr 39*; *VotSzl B3*.

a. *O wiadomościach, pogłoskach, relacjach; stać się wiadomym, usłyszonym; perferre, pervenire Cn* (49) :

dojść kogo (29): Tedy takowa nowina dořzła pořpolřtwa *BielŻyw 1*; Doydzie thá rzecz krolá [*Auditurus est rex verba haec*]: á ták przyidź/ á poradzwá fie řpołecznie. *Leop 2.Esdr 6/7*; *BibRadz 1.Reg 2/28*; *BielKron 212v*; Dopirkoř iá tym więcey trzác onemi worki/ Chcąc áby tákoná [!] wieřć rychley dořzła corki. *HistLan C2v*; *BudBib 1.Mach 10/88*; *SkarJedn 245*; A owo dořzedł go głoś niewiařty Mágdáleny *SkarŻyw 599, 167*; *StryjKron 687*; *CzechEp 6*; *ActReg 56*; iáko iuř nas przy koncludowániu Séymu tego wiadomořć dořzła *SarnStat 1051, 45*; *SkarKaz 550a*; *CiekPotr 12*. Cf *Fraza*.

dojść do kogo (5): Bo wářze pořłufzeńřtwo rozřláwilo fie po wřzyřkich mieyřcách (*marg*) do wřzyřkich dořzlo. G.S. [= *w księgach greckich i syryjskich w PolAnt*] (–) *WujNT Rom 16/19*. Cf *Fraza*.

dojść dokąd (2): Sławá iego kazánia dořzła do Rzymu *SkarŻyw 212*. Cf *Fraza*.

W charakterystycznych połączeniach: doszedł (-ła, -ły) głoś (4), *wieřć* (5), *rzecz* (3), *nowina* (2), *wiadomořć* (2), *sława, słowa*.

Fraza: »(to) doszło [(do) kogo]« [w tym: że (4), iż (1), co (3)] (20) = *pervenit ad me* Cn: Alys tho czo bil V.C.M. kv Czarzowy Przekopskiemv rofzkazal, powyelfz ysz Crol ye⁸⁰ m.pan moy vanthpy aby do nyego doflo. *LibLeg* 7/32v, 7/32v, 98v [4 r.]; *GroicPorz* v v; *BibRadz* 2.Esdr 6/7, *Matth* 28/14; *RejPos* 36; Dozło to do świętego Concilium/ że w niektórych Mieściech Dyakoni/ Káplanom Sákráment podawáią. *WujJud* 158; *BudBib* 2.Esdr 6/7; *ModrzBaz* 140v; *ModrzBazBud* ¶6; *SkarŻyw* 270; *Paprup* C3v; *ActReg* 121, 127; dozło mię/ iż niektorzy świętcy/ duchowieńtvo do fpolney obrony przeciwko temu nieprzyacielowi wycięgáć myślá. *PowodPr* 59; *CiekPotr* 10.

Zwroty: »dojść do uszu« [szyk zmienny] (6): żadna przekázá/ żadna omyłká/ nie będye moglá do vfzu twoich doydź/ áni do oczu *RejPos* 207, 265v, 285, 288v; Abowiem oto iáko dołzedł głos pozdrowienia twego do vfzu moich [facta est vox salutationis tuae in auribus meis] *WujNT* *Luc* 1/44; A gdy tá rzecz do vfzu Senatorfkich dołzłá/ Zle Pleminiułowu oná caufa pófzłá. *KlonWor* 10.

»dojść do wiadomości« = *stać się znanym; accipere in fama* Cn [szyk zmienny] (2): Tedy fię to po wfzytkim świecie ogłosiło/ y dozło to do wiadomości wfzytkich ludzi/ ífz táki á táki człek/ buduie ná gorze korab *SkarŻyw* 270; *SarnStat* 287.

W przen (4) :

dojść do czego (3): Boć iuz grzechy iego/ dofly [pervenerunt] áż do niebá/ y wfpomniál Pan ná niecnoty iego. *Leop Apoc* 18/5; Czo oboie być nie może/ iefliże pirwey przez słyfzenie nie doydzye do fercá człowieká omylnego.*RejPos* 206; Boby trzebá dobrze wołáć/ niżby głos twoy do niebá dołzedł *CzechRozm* 192v.

dojść pod co (1): Człowiek Bogoboyny będzie przyięt z dobrá wołá/ á modlitwá iego doydzie [attinget] áfz pod obłoki. *BudBib Eccli* 35/17 [20].

b. *O prawach, przywilejach, urzędach; przypaść komu w udziale; nie ominąć, dotyczyć [kogo]* (11) : Skáže mu Sędzia/ iż go tho [prawo do apelowania] doydź ma. [...] iż taką Appellácya odpráwić ma/ ná pierwfzá felfyá Comiffarzow fzelci Miałt. *GroicPorz* cc, nv, f2v, v, bb3, cc (9); Thegoż czáfu Andrzej Kościelecki vmárł [...] częścią od żáłości fyná ktory vmárł/ częścią theż iż go nie dofly vrzędy po Kámienieckim/ ktore dano Szydłowieckiemu. *BielKron* 415; Y dla tego to tu fobie przypominamy [...] ábychmy [...] vczyli fie też tákich ftałości od tych zwolennikow Pánfkich/ áby nas też dołzły ty przywileie y ty nieomylne obietnice od tego Páná náfzego *RejPos* 319.

2. *Osiągnąć określoną granicę, stopień, kres; attingere* *Mącz*; *pervenire* *Vulg* (62) .

dojść czego (13): Gdy pochlebcow fłucháć będyelz/ Dobrego końcá nie doydzielz. *BierEz* S4; potrzeba nam wybor vczinić miedzi náfzymi przodki ktorych mamy nafladowáć, abyfmy dołzli dobrego dokonania. *BielŻyw nlb* 15; *BibRadz Philipp* 3/13; To żeglowánie [...] nie dołzło fwego końcá dla niefortuny ktora fie mu przygodziła ná morzu Atlántyńkim *BielKron* 448; *Górndworz* Ee8, Ii8v, Kk4, Kk5; [w naturę] fye záś/ [człowiek] kiedy krefu fwego dóydzie/ rozfypáć muśi. *Oczko* 3v, 5; *StryjKron* 567; *ReszList* 165; [Achillesa] Ręká Troia zwátlona/ dołzłá kóncá złego. *Górntroas* 18.

W charakterystycznych połączeniach: dojść dokonania, końca (2), *kresu* (8).

a. *O stosunkach czasowych* (34) :

α. *Minąć, upłynąć* (7) :

Frazy: »(nie) doszedł (-ły) rok, tysiąc lat« = *anno exacto Modrz* [szyk zmienny] (2 : 1): iefzće były práwie nie dołzły tyliąc lath po w niebo wftąpieniu Páńfikim *RejAp* 166v; *ModrzBaz* 43; Niedofzedł rok po iego męczeńftwie gdy od Papieżá [...] w Peruzu kánonizowány ieft. *SkarŻyw* 37.

»(nie) doszło roku, lat, dnia« [w tym: z liczebnikiem głównym (2)] [szyk zmienny] (2 : 1 : 1): nie dołzło roku fludzy iego włáfní zábili go/ mfczząc fie krwie niewinney Zácháryafzowey *BielKron* 87, 415; dayże ij pic chorému z zimną wodą poki niedóydzie dżiewiáci dni *SienLek* 152v, 105.

β. Dożyć, doczekać, dotrzeć (27) :

Zwroty: »lat, roku, wieku dojść« [w tym: z liczebnikiem (7); dojść lat swych (5), lat ostatnich (2)] [szyk zmienny] (12 : 1 : 1): w rodzye Elińowym żaden fie nye doftárzał/ ále práwye nye dośfedłfy lat fwych/ káždy zmyerał. *GliczKsiqz* F7; Z przyrodzenia Sędziem niebywa/ [...] ktoryby niedofzedł dwudzieftego y iednego Roku. *GroicPorz* b2v, 114v; *BibRadz Is* 65/20; *BielKron* 165, 272v; *HistLan* A4v; *RejPosWstaw* [41²]; *BudNT Luc* 20/35; *SkarŻyw* [237], 371; wieku fwego ledwe dwudzieftu lat dołzedł *StryjKron* 607; *OrzJan* 92; *KochFrag* 52.

»(do) lat dojść« = *dorosnąć* (2): A gdy to dziecko Lat dołto Tu me wftytko zle vrołto. *RejKup* d7; *GroicPorz* eev.

»dojść (do) starości, zgrzybiałości« [w tym: z przyimkiem (2)] = *atingere senectutem Mqcz* [szyk zmienny] (2 : 1): *Mqcz* 439d; *GórnDworz* K4v; Do pochyłey nigdy nie doydziem ftárości *WisznTr* 34.

W przen (4) :

Zwroty: »dojść (do) lat, wieku« (1 : 1): dni piegrzymowánia żywotá mego [...] niedołły do lat [*non pervenerunt usque ad dies*] oycow moich *Leop Gen* 47/9; Odmieni fię y Ielen we Lwá okrutnego/ Niżli flawá twa doydzie wieku śmiertelnego. *SapEpit* D2v.

»dojść portu« = *zestarzyć się* (2): OBłudny świećie/ iákoć fię tu widzi/ Dołzedłem portu *KochFr* 34 [*idem*] *KochFrag* 39.

αα. Przetrzeć; zachować się (4) : *SkarŻyw* 119; te Graeckie księgi częścią do nas dołzły/ á częścią nie dołzły. *WujNT przedm* 12, *przedm* 10.

b. O liczbie, mierze (4) :

dojść do czego [= *do ilu*] (2): *ConPiotr* 31; podał mu dwádzieściá y trzydzieści złotych/ ałz do piáćidzieściá złotych dołzedł. *SkarŻyw* 102.

Zwrot: »dojść liczby, miary« (1 : 1): nie mógł doidż wftytek dom ich liczby fynow Iudá. *BibRadz* 1.Par 4/27; *GórnDworz* V4v.

c. O stopniu osiągnięcia jakiejś cechy lub właściwości [przeważnie przy porównywaniu dwóch obiektów]; pervenire Vulg (11) :

dojść czego (6): *GórnDworz* Mm5; O Marto. Marto. Niedołłás wiáry Setniká Cáphárnáyfkiego *BialKat* C3v; zyfkierky máłey iey wiáry. naywyfzego ftopniá chrześciáńfkiey wiáry dołłá *BialKaz* C4; Zaden/ o królu/ Zaden twéy vrody Nie dóydzie miedzy ludzkimi narody. *KochPs* 67; [*Jan Tarnowski*] pochwały y flawy wftytkich wielkich Hetmánów onych przed nim dawnych lácno bárzo dołzedł *OrzJan* 65; *CiekPotr* 56. [*Niektóre przykłady tej struktury można zinterpretować też jako należące do znaczenia 3. A. b.*].

dojść kogo = *dorównać komu pod jakim względem* (5): *Leop 1.Par 11/21, 24*; był sławniejszym między temi trzemidzieliąth/ á wżákoż niedośzedł onych trzech [*bohaterów*] *BibRadz 2.Reg 23/23*; [*pośrzodek*] to iest ludzie ci/ ktorzy/ pirwszych onych fortunnych nie dośzli/ á przed thymi záfię nikczemnymi sílá máią *GórnDworz D2v; KlonKr F2v*.

3. *Uzyskać, osiągnąć; pervenire Mącz, Cn, Vulg; attingere Mącz, Cn; consequi Mącz, Vulg; potiri BartBydg; adsequi, obtinere Vulg* (86) :

A. *Z dopełnieniem o treści sprecyzowanej* (57) :

a. *O konkretach; zdobyć, znaleźć* (4) :

dojść czego (2): [*Symeon*] íchoual kfyągy opathrznye aby ych nykth nyedośzetl *PatKaz II 61*; damći náukę iż doydzyeł złotego runá bez ízkody íwey y towarzysyzow íwych. *BielKron 54v*.

dojść czym (1): *Leop 1.Mach 11/1 cf Szereg*.

Szereg: »dojść a otrzymać« (1): okolo thego chodził iákoby dośsedł á otrzymał Krolestwo Alexándrowe zdráda [*querebat obtinere regnum Alexandri dolo*]/ á przyłączył ie ku kroleíthwu íwemu *Leop 1.Mach 11/1*.

W przén [czego] (1) : Myędzy duchowne nye nápadź tákyego/ áż by íwe w Rzymie odrodził/ ábowiem yeśliby go tám nye przeczynyono/ chlebaby duchownego dośtác niemogł/ áliż íwe odrodzi toż go doydzye *GliczKsiąż B5*.

b. *O abstraktach; osiągnąć pewien stan lub cechę; stać się kim, jakim; być przedmiotem czyich uczuć, działań [czego]* (53) : Blogoflawienij milofiernij/ bo onij milofiedzá [!] dóyda [*misericordiam consequentur Vulg Matth 5/7*]. *OpecŻyw 42*; Nielży lgarzu niebluń boga Nie po pieniądzachcy droga. Donieba/ y ku Láfcze bozey Vbogy íey [*łaski*] doidzie íporzey. *RejKup 18v; MurzNT 3v*; Iádam wiedzyał od Páná/ iż nád wolą íego Iełíze co vczyini/ doydzye wżego złego. *RejWiz 133v*; Y dał Bog Dánielowi że (dośzedł) łáiki y miłóśierdzia przed podkomorzem. *BudBib Dan 1/9; BudNT 1.Tim 1/13; ArtKanc I11; WujNT Rom 9/31; JanNKar B*.

Zwrot: »dojść rządu« = *porozumieć się [szyk zmienny]* (2): *Oczko 22*; Wróc mi íám Bábę, czekay/ áż ia poydę/ Bo pewnie s tobą tak rządu nie doydę. *KochSz B2*.

Szeregi: »dojść a doczekać« (1): rozumem ogárnać mamy/ [...] iáko íie ku thym miłóściwym á požądliwym obietnicam przypráwowác mamy/ ábychmy ich doydź á doczekać mogli. *RejPos 141v*.

»dojść a (i) dostąpić« (2): Ocyec opusci [*młodzieńca*]/ bliźni opusci/ íkądże ma wzyać/ s czegoż ma tego sláchetnego dárú á dobrá wyełkyego náuki doydź á dośtąpić. *GliczKsiąż M7v; RejPos 330*.

a. *W połączeniach które można zastąpić czasownikiem utworzonym od tematu dopełnienia bliższego [czego]* (10) : *RejPos 347*; Gdy íe^{go} lífty wykłádał/ próśił Páná Bogá pilnie/ áby mu dał doyść tego rozumienia/ ktore Páweł S. miał/ á od íego íię myśli nie oddalał. *SkarŻyw 87*; dufayćiełz, bo we mnie zwyciężyćie/ miłóści, rádości doydziećie. *ArtKanc G13v*; Niechby [*grzesznicy*] teź k poznániu przyśzli/ wiáry w Iezu Kryśtá dośzli *ArtKanc M16v, C18v, O4, S4; PaprUp G*; Potrzebá wiele vcierpieć nim wierzchu wefołego y odpoczynienia wiecznego doydziełz. *SkarKaz 123b*.

dojść czego przez co (1): *LESCZEK chytry/ przez zawód/ zdrádnie páńśtwá dośzedł. KlonKr A2v*.

W charakterystycznych połączeniach: *dojść mniemania* [= *mniemać*], *dojść odpoczynienia* [= *odpocząć*], *dojść państwa* [= *panować*], *dojść radości* [= *radować się*] (5), *dojść rozumienia* [= *zrozumieć*], *dojść wiary* [= *wierzyć*].

β. W połączeniach które można zastąpić słowem posiłkowym (*być, stać się, zostać*) + imiesłów lub przymiotnik utworzony od tematu dopełnienia bliższego [czego] (29): *takyez czczy marya panna vyfoko podnyełyona przełz łwego łyna dołzła PatKaz I 13v; A ktemu [...] zołtáwił tenze pan Kryřtus [...] pewny łpofob y náuke/ y k temu porzádek/ [...] ábyłmy tym łnádnyey włlyřtcy dołkonáłóci łwey dołzli/ á z bogyem łye zyednołci KromRozm III B2v; Leop 1.Mach 2/57, 2.Tim 3/10; RejZwierz 29v; Dzieci ktorym łiedm lat minęły/ nie do miáłtá ale ná wieł do roley dáwáć kazał/ áby [...] ná mieyłcá oycowłkie nie włtępowáli w miełcie áz męłtwá dołzedłzy. BielKron 272v; RejAp 165v; iednák ia chczeł/ [...] iżby [dworna pani] máiac włzytki ofobne cnoty w łobie/ dołzłá onego błogofłáwieńłtwá GórnDworz X4v, G6; BudBib Sap 8/21; BudNT 1.Tim 4/6; Bo łkoro rozu^{mv} dołzedł/ niebyło nádeń ktory by łię wıęcey bał P. B. y łepiey á poboźniey żył na łwiecie SkarŻyw 269; MWilkHist B4; Ktorzy będą obłitowáć/ w prawdzie áz do końcá trwáć/ doydá poćielzenia wielkiego/ przy łkonániu żywothá łwego. ArtKanc A 13v, F19v, S4; WyprPl B4; káždy obrawłzy łtan żyćia łwoiego/ W zakonie Páńłkim ma żyć y doyć łzczęłcia tego Tu ná łwiecie KołakSzczęłł A4v; WujNT 689, 1.Tim 4/6; SkarKaz) (4. Cf *dojść czego przez kogo, przez co; czego czym*.*

dojść czego przez kogo, przez co (3): *przes łáfká Pana łwego Doydzies zbwienia wiecznego. RejKup m8; StryjWjaz Av; ArtKanc M5v.*

dojść czego czym (5): *A żádnym obyczáiem błogofłáwieńłthwá wiecznego doydź nye moźemy LubPs H3; Ktoby chćiał inłzá Wiárá doydź łzczęłcia wiecznego/ Moze łmiele kołztowáć nie bronieł mu tego. Prot C2; GórnDworz L13v; Kto chce dochodzić łławy s poćiwołciá/ Miey łprawiedliwołć doydzielz iey bliłkołciá. RejZwierz 226v; CzechEp [412].*

W charakterystycznych połączeniach: *dojść błogofłáwieńłstwa* [= *zostać błogofłáwionym*] (3), *dostać czci* [= *zostać czczonym*], *dostać dołkonáłóci* [= *stać się dołkonáłym*] (3), *dojść godnołci* [= *stać się godnym*], *dojść mąk* [= *być męczonym*], *dojść męłtwá* [= *stać się męźnym*], *dojść miłóci* [= *być miłowanym*] (2), *dojść nauki* [= *zostać nauczonym*] (3), *dojść pocieszenia* [= *zostać pocieszonym*], *dojść rozumu* [= *stać się rozumnym*] (2), *dojść szczęłcia* [= *stać się szczęłliwym*], *dojść sławy* [= *zostać sławionym*] (2), *dojść zbwienia* [= *zostać zbwionym*] (2). [Cf *znaczn. α. ArtKanc G13v*].

B. *Bez dopełnienia lub z dopełnieniem będącym wyrazem bliżej niesprecyzowanym (co, ten; rzecz, sprawa), niekiedy nawiązującym do zdania poprzedniego (29):* *Potitus est, doszedł iest BartBydg 120b.*

dojść czego (26): *Philozopb rzekł/ lecz Krolu tákiey twoiey łławy/ Siłá gárdłem przyplácá/ niź doydzielz tey łpráwy. RejZwierz 11; Bo áczłkolwiekechmy w thym vprzeymey wiernołci y wielkiey pilnołci przykłádáli/ łtaráiac łię iáko bychmy namniey od łczyřołci prawdy nie odłtápiłi/ iákoź tę náđzieię mamy žechmy thego zá łáfká Bożá dołzli BibRadz I*5, I*5; dworzánin/ łtaráiac łie włzytká łiłá/ o rzeczy dołkonáłe/ niechay ná tym przełtáie/ czego dołzedł GórnDworz N3v, Llv, Mm4v; Oczko 30; Calep 393a; Do tego [prowádzę] ábyłcie W.M. obaczyłi/ czego łie zátym wáżył/ [...] co czynił/ czego dołzedł/ ták iż żáden przed nim Céřarz Turecki wıęcey OrzJan 7; SarnStat 304, 1219; GosłCast 5. Cf *dojść czego czym, Ze zdaniem dopełnieniowym, Zwrot*.*

dojść czego czym (6): *PatKaz III* 153; náyduią fie tácy łotrowie drudzy/ iż czego dobrocią doić nie mogą/ złością dowieść chcą. *GórnDworz* Bb4v; *RejPos* 262v; Názáiutrz zásię wołano/ iż nie tylko wolno káždému z Królowią iechác/ ále iefcze nád to Król będzie vtráty nágradzał tym co zniá poiądą: z káżdę ták prędká odmiáná? ábo którym tego fortélem dofzto? Trudno to wiedzieć *KochWr* 33; *OrzJan* 74 [2 r.].

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: tego (8); aby (2), co (2), czego (2), inne wskaźniki (3)] (9): á gdyż tego inacey niemogł doyc aby to wziął czo chciał, chciał przez łád rozeznan być *BielŻyw* 60; *GliczKsiąż* I4v, L4; Tákowa tedy miłość/ ieft nainiefortunnieifza/ bo ten káždy/ który w niey ieft/ ábo nie doidzye tego czego požądał/ ábo iefli doidzie/ tedi wżytko złe/ s thym mu przydzie *GórnDworz* Llv; Bo iednák nie dofzli tego/ áby to ták/ dobrze vdác byli mieli/ iáko zacność nieogárnionego máieftatu Páńfkiego potrzebowałá *CzechEp* 227; *ArtKanc* O15; záprawdę trzebá fie obawiác/ by zás drzewiéy/ niželiby tego dofzli co chcą/ Niemiecka ziemiá nie zginęła *OrzJan* 132, 74, 137.

Zwrot: »dojść żądliwości swej« (1): *Pervehi ad exitus optatos, Doyść żądliwości fwey. Mącz* 477d.

Szereg: »dojść a dostąpić« (1): kozdą lafką kozdą cznotą [*Maryja*] [...] zuyelką robothą y praczą nabyła [...] uelkym czyala mego udrączonym/ tegom dofzła a doftąpyła *PatKaz III* 153.

W przeni (1) :

Ze zdaniem dopełnieniowym [tego; czego] (1): A by mu byłá Párká wieku nie fkrociła/ Iufzby roftropność iego dofzła tego byłá. Czego Kxiążęca iego godność požadała *KoлакCath* B3.

4. *praw. Uzyskać co na drodze sądowej; rozstrzygnąć prawnie; adire Modrz; assequi JanStat [czego] (20)* : POwołánego imienie iefliby ná Krolá było wzięte/ Dźiedzicy powołánego ták go doydż mogą/ gdy [...] przyłyęgą v Krolá/ iże oni Oycowfkiego vczynku áni rádá áni żadną pomocą niefá winni. *GroicPorz* o3; *RejWiz* 172v; *ModrzBaz* 96v; dźieci gdy do lat przydą/ dźiedzictwá fwégo od tego/ który ié dźierzy/ mogą zálię dóydż y ono zyfkác *SarnStat* 583, 475, 632.

Zwroty: »długu [na czym] dojść« (2): Areftator Sądy oftrzegác ma: Iákiego záfyę długu iákim porządkiem ná dobrách zmárłego dlužniká doydzie/ choćaby dźieci onego zmárłego lath niemiály/ á iákiego nie doydzie áż dźieci do roftropnych lat doydą. *GroicPorz* eev.

»prawa dojść« (1): *Copia caussae, Práwá doyść. Mącz* 64c.

»[czego] prawem dojść« (2): Naymyá Jacuba ze Lwowa a pyotra fpyńfka pothwyerdzone, dlia korzifzczy kthorą ym fpyenyedzi omyenyonich yeflibi ych prawem dofchedl obyeczowall *LibMal* 1548/143v; *BiałKat* 56.

»dojść sprawiedliwości« [szyk zmienny] (5): *KochPs* 124; Ow nieborak vkrzywdzony pozwawfzy/ od rokov do rokov ciągnác fie/ *procuratorom* fypác mufi/ á wie Bog kiedy doydzie fprawiedliwości. *GórnRozm* 62, 62; Ten tak teraz rzeczy przywiódł ze nie kłoszác się zanastołkami dodwulat doidzie kazdy sprawiedliwosci swey. *ActReg* 22; *SarnStat* 432.

»dojść swego« (4): *GroicPorz* A4; *BielKron* 243v; A nędzny nieboraczek niżli doydzye fwego/ Mufi wżytko vtrácić y czo miał włafnego. *RejZwierc* 244v; nie máfz v wás Polakow fromoty/ piác takich pozwow/ y fá ci ktorzy powiedála [!] /iżby ináczey doyść fwego nie mogli iedno tą drogą. *GórnRozm* F2v.

5. *Dociec, poznać, zrozumieć, przekonać się; rozstrzygnąć; assequi Mącz, Modrz, JanStat; comprehendere PolAnt, JanStat; investigare Mącz; consequi, deprehendere, probare JanStat (85)*: śćigam doświadcziáiec ieflibych też doźdedł [si comprehendam]/ dla czego theż iefthem od Kryftuľá przyięt. *BibRadz Philipp 3/12*; á iefli to Alpháltum/ álbo czarna á gruba náphťá/ iam iefłczce nie doźdedł *Oczko 17v*.

dojść czego [w tym: czego przez co (1)] (78): *BielŻyw 165; Diar 37; Leop Iudic 14/14*; z dawná ná tym mieyľcu/ zacni ludzye byli. A łnadź y po potomkoch/ więcey niż po murze/ Ták tego doydz możemy *RejZwierz 80v; Mącz 162b, 385a, b; OrzQuin T*; tedy wźdy łą włáfności przyrodzenia ich [namienionych rzeczy] w thym máłym świece [...] czego łatwiéy łmyłł człowieczy á niźeli vczuicie doydzie. *SienLek Ttt 4, 194, Ttt 4 [2 r.]*; *GórnDworz N3; BudNT przedm d3; CzechRozm A3v; ModrzBaz 69 [2 r.]*, 129v; áby [doktorzy] ich [wóđ] włáfności doźdedłzy/ chorobam przyłtołowác mogli *Oczko 10; KochTr 22; CzechEp 220; ReszPrz 30*; ábowiem iefłtem mędrłzy nád te/ kthorzy Pifilłrátelowego przedłięwzięcia y przewrotnego vmyłł nie doździ/ iáko iefłth wolnołciom náłzym łzkodliwy *Phil N3; KochCzJan A2v; OrzJan 103*; ktoby Chćiał doyść przezwiłká twego. *CiekPotr 68; PaxLiz Cv, E2v, E3v*; Aż łam zacny Hercules máiac drogę tędy/ Doźdedł tego łzálbierłtwá; vłkromił te błędy. *KlonWor 22, 54*. Cf *dojść czego czym; czego z czego, Ze zdaniem dopełnieniowym, Fraza, Zwroty*.

dojść czego czym (16): *ZapWar 1551 nr 2684; RejWiz 40v; Mącz 490b; OrzQuin O4v*; á iź był temu tym łatwiéy wierzył/ iź ty włzyłki rzeczy ciáłom łłżáz/ doydziefł tego włáfnym vczuicim/ ábowiem háłun y łól w pocie poczuiefł woniá *SienLek Vvv 4, Ttt 4; GórnDworz V4; NiemObr 69; ReszPrz 30; GórnRozm G marg*; My łámi pewnym doświadczeniém tegołmy doździ [certa experientia probavimus *JanStat 720*] *SarnStat 901, 904*. Cf »rozumem dojść«.

dojść czego z czego (7): *WujJud 7; BudNT Ff6; Oczko 9v; StrykKron 552; CzechEp 360*; á o ziemiłkim świętym w ziemi Hus/ ná ten czás nie łłychác było/ iáko dołyc iáwnie tego doydziefł z Iobá S. hiłtoryey *LatHar 327; SarnStat 469*.

dojść przez co (2): Ná kóniec/ áby to/ czego przez przyczynę pewną dóydziefłmy/ nie mogłó być inák/ iedno ták iáko iefł. *OrzQuin T; GrzepGeom Bv*.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: tego (19), k temu (1); że (9), iź (5), inne wskaźniki (7)] (22): kthori gdi tham bil yawnye thego dołłedł y okyem łłwem wydzyl yłz kozaczi łpanyłłwa wyelkyego kxyalłhwa Lithewłkyego na łlyak Prothwyczow [...] chodza *LibLeg 11/134, 11/158v; Diar 37*; kthoremu gdym łie tym pilniey przypátrzáłá w iáłny dzień/ dołłłám thego że nie iefł on moy [deprehendi non esse meum] ktořegom porodziłá. *Leop 3.Reg 3/21, 4.Reg 17/4; BibRadz I*5v; Mącz 385a, 439d, 490b; GórnDworz I4; GrzepGeom Bv*; Eráłmus takież piłze/ iź doźdedł tego z iego piłmá włáfnego: że był náder złołłiwym á przewrotny^m człowiekiem. *WujJud 7; BudNT Ff6; ModrzBaz 74v, 141v; Oczko 9v; ReszPrz 47; GórnRozm G4; PaprUp F4v; ActReg 172; OrzJan 87*; czyieby któręy dziecię było bárzo mądrze tego [Salomon] doźdedł, że wolał ono dziecię przyładzić miłołsiernęy máłce *SarnStat 1262*.

W charakterystycznych połączeniach: dojść doskonale, dostatecznie, jawnie (2), łacno (2), łatwie (2), prawie (4).

Fraza: »doszto tego« = *animadversum est Modrz* (1): Dołzto tego/ iż niektorzi mieli ten obyczay/ że wyłtępnego bráli pod łwą obronę *ModrzBaz* 141v.

Zwroty: »prawdy dojść« [*szyk zmienny*] (7): káždy nye omylne yáko po łfnurze prawdy dojść może. *KromRozm II* a2v; *RejWiz* 40v; *BibRadz I**4v; *CzechRozm* 222v; Dániel pytánim dołzedł prawdy. *GórnRozm G marg*, G4v; *StryjKron* 552.

»rozumem, rozsądkiem dojść« [*czego*] (3:1): *RejWiz* 152v; *SkarJedn* 17; łámych Cieplic iefzcie ták *Philozophowie* rozumem dóść niemogli *Oczko* 10; *WujNT* 398.

»rzeczy dojść« [*szyk zmienny*] (6): Gdy tedy chczefz doydz niewiadomych rzeczy [!]/ mnoż ie przez zapłathę wiadomych rzeczy *KłosAlg* E3; *ModrzBaz* 1; Bo iednák wedle *methodum*, iáko po łfnurku/ káždéy rzeczy można dósdź/ którey ieno kto potrzebuie *SarnStat* 4, 469, 834; *CiekPotr* 58.

»na umyśle dojść« (1): Quo eam, nequeo cum animo certo investigare, Gdzie łie mam podzić/ nie mogę ná vmyłie mym doyść. *Mącz* 490b.

praw. »dojść kogo być [*w czym*] występny« = *przekonać się o czyjej winie* (1): którychkolwiek znaydziecie y dóydziecie [*quoscunque offenderitis vel deprehenderit JanStat* 1050] w náfzaniu y przedawaniu tych rzeczy przereczonych bydź wyłtępné przeciw temu zábronieniu náfzemu: tedy ich té kupię do łkárbu náfzého bierzcie *SarnStat* 275.

Szeregi: »(nie)dojść ani dosiác« (1): Bo iefliby oná [*wiara*] namniey zwátlona y niepewna byłá/ trudno rzeczy tych/ ktorych łmyłłami íciełnymi doyść/ áni dosiác/ nie możemy/ okázác ma. *NiemObr* 69.

»dojść i (a) doznać« (2): ale i WM i wszycki iny ludzie dojdzie i dozna tego po nas snadnie, że nam nie o własne to lekkie opatrzenie idzie, jeno o dobre RP *Diar* 37; *Mącz* 439d.

»dojść, odkryć« (1): Sławne iefł ono łprzyśiężenie Kátyliny w Rzymie/ ktore⁸⁰ łprzyśiężenia/ on człowiek z Akádemiey/ będąc *Konfulem* Rzymłkim/ dołzedł/ odkrył [*investigavit, patefecit*]/ y zátłumił *ModrzBaz* 129v.

»osięgnąć a dojść« (1): Investigare et consequi aliquam rem, Ołięgnąć á doyść którey rzeczy. *Mącz* 385b.

»dojść i poznać« (1): Nie miánuię infzych ná ten czás/ którzy przez tę Náukę dołzli/ j poználi/ iáko wielka iefł ziemiá/ iáko wielki Mieśiác *GrzepGeom* Bv.

»dojść a rozwiázác (1): A niemogli przez trzy dni gadki tey dojść á rozwiázác [*propositionem solvere*]. *Leop Iudic* 14/14.

6. Stać się odbyć się, nastąpić, zdarzyć się, spełnić się; celebrari JanStat, Cn; fieri, exerceri, numerari Cn (82) : Anyebołczik Pyotr Voyewoda. zawłzdi nalyałł przicine yłch syem nyedółchedł. *LibLeg* 11/182, 11/140; *ConPiotr* 33, 35; *RejJóz* K; *Diar* 68; Co zá moc Píarz ma ná łádzye/ gdy Poroczki nie doydá/ álbo gdy łádzyego niemáłz. *UstPraw* Cv, K2; Drugi raz łiedli oycowie w Trydenćie ná Koncilium/ áby iuz zupełne poštánowienie vczynili w kośćiele/ ále to nie dołzłó *BielKron* 229, 198v; *OrzQuin* P2v; Krotko powiedáiąc/ dołzłó to tám niezłczłefne małżeńłtwo s ktorego włzytcy ludzie wobecz záłofni byli *GórnDworz* Aa5; *RejZwiern* 103v, 248v; Tedy támże tegofz czáfu rufzyłó Alkimá powietrze/ á nie dołzły łpráwy iego [*impedita sunt opera illius*] *BudBib* 1.Mach 9/55, *Prov* 13/19; Nim ten łąd dołzedł/ przyłzły do Biskupow łifty Cefarłkie *SkarŻyw* 389; *ActReg* 114, 169; między wáłzú

kró: M. á Turkiem dóyść pokóy nie może. *OrzJan* 87; A gdzieby ná popráwę zgodá niedoźlá/ tedy ten ípoľób Tribunału ma zořtác *SarnStat* 854, *4v, 58, 97, 142, 389 (18); *KlonKr* F4v; *CiekPotr* 55.

Z okolicznikiem czasu lub miejsca (14 : 9): Ayřh do thego czařřzv syem dořcz nyemogl *LibLeg* 11/182; *ConPiotr* 33; *Diar* 25; wřpomináło řye teř y tho ná przeřřlyřh Seymiech v nas/ owo dali Bog ná tym Seymie tá řpráwá doydřie *OrzRozm* V3v; *OrzQuin* F2, V3v; á z Bogiem iefzcze niewiem doydřieli przed gody iednánie. *RejZwierc* 114; To dla tego Fricz piřze/ že iefzcze z iednoczenia [!] Křięřtwá Litewřkie⁸⁰ z Koroná nie było: ktore ář roku 1569 dořřło. *ModrzBaz* 125v marg; *GórnRozm* A4v; im to rychlei doidzie, tymlepiey bedzie. *ActReg* 136; A Iř w Podlákřim Woiewóđztwie Rewizia dořtáteczna dóbr nářřych Królewřkich [...] iefcze dořđ niedořřlá *SarnStat* 1197; gdyby nie dořřly ná czařy řwe roki/ vchwalamy wedle Conřtituciiey *Anni 1569*. *SarnStat* 1198, 127, 148, 721, 742, 853 (12); *PowodPr* 32.

Ze zdaniem okolicznikowym przyczyny lub z okolicznikiem przyczyny [w tym: z przeczeniem (19)] (21): *ComCrac* 15v; Wřchakze tha Collacia nyedořřchla bo ono prořřyá za przimvřchenym od pana lyenartha mvřřyal wroczyć *LibMal* 1547/133; *Diar* 22, 27 [2 r.], 28, 85; Nie doydzye řyem podobno/ bo nam krol choruie. *RejWiz* 104; *UstPraw* Cv; iedno iř cieleřnie rozumieli o kroleřtwie Pána Kriřtuřowym/ náđzyewáiąc řie iř przezeń miáła iuř řkutecznie doydř thá napráwá *RejPos* 312; dziad dziřieyřzego Křięřćciá Wielkiego do Papieřá pořly wypráwowař/ chcąc řię z kořćciołem ziednoczyć [...] ále [...] to dla grzechow nářřych nie dořřło. *SkarJedn* 378; *StryjKron* 707; to rozgrániczenié zá nieziechániem řie ná czař pewny Komifsarřów/ nie dořřło *SarnStat* 1184, * 4v, 443, 721, 853, 867 (9).

W charakterystycznych pořczeniach: dosřła (-edř, -řo, -řy) elekcyja (3), egzekucyja (4), jednanie, koncylijum, korektura (3), koronacyja, małżeństwo, pokoj, (po)ro(cz)ki (9), sády (3), sejm (9), unia, wieca (6), zgoda (2), związek.

Fraza: »dojdzie [kogo] koleja, kolejař« [szyk zmienny] (1 : 1): ázařby tho był [...] iáki vřczřypek práwá pořpolitego/ [...] áby iedná zyemiá [...] záwřze gotowa była ná rářunek onym ludziom/ gdyby potrzebá przypáđlá/ wići nie czekáiąc. A w piáćinařcie lat ledweby drugiego koleia dořřlá. *RejZwierc* 188; Szláchćicowi vbogiemu/ [...] řzadko řie dořtánie mowić/ á doydřieli go koleiař/ že mu wotowác kařá/ tedy nie idá w po řłuch [!] iego řłowá. *GórnRozm* A.

Zwrot: »skutku, skutecznie dořřć« (1 : 1): *RejPos* 312; Electia dla trzech przednieyřřych przyczyn řkutku rychłego dořřlá *StryjKron* 707.

Szereg: »dořřć i stać [się]« (1): áby [carogrodzka siolica] miáła być pierwfřzą po Rzymřkiej: co bez przyřwolenia Papieřkiego doyřć y řtać niemogřo/ iáko řię wyřřzey námieniřo. *Skarřřyw* 321.

a. Zaistnieć, mieć miejsce obok czegoř juř istniejącego (1) :

dojdzie czego (1): ktho iey [skóřki z sosnkř] wiele weřmie/ y wierzchem nieřtrzyma: á doydřieli w tym wiářru/ trudno y duřzy ořtác *SienLek* 104.

Synonimy: 1. dotrzeć, trafić; a. donieřć się; b. przypařć; 2.c. przyřownać się; 3. dostać, dostąpić, dořnać, osiágnąć, zdobyć, znaleźć, zyskać; 5. poznać, zrozumieć; 6. odbyć się, speřnić się, stać się, zdarzyć się, ziřćić się.

Formacje pochodne cf IřĆ.

Cf **DOSZLY, DOŚCIE**

TK